

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 Oslo

Eidsiva Nett AS
Org.nr. 981 963 849
Tlf. 62 56 15 02
kundeservice@eidsivanett.no
Pb 4100, 2307 Hamar

Deres ref.:
201503471

Saksbehandler:
Hilde Norheim/Jan Bergan

Vår ref.:
Arne Hovde
arne.hovde@eidsivaenergi.no

Dato:
09.09.2015

Hørings svar fra Eidsiva Nett AS vedrørende «tilleggshøring om nettselskapets ansvar for måling og rapportering av innmating og uttak av kraft, herunder måling av nettoproduksjon»

Eidsiva Netts oppgave er å bygge, drive, vedlikeholde og fornye et strømnnett med en utstrekning på ca. 22 000 kilometer. Selskapet eier og driver regional- og distribusjonsnett i Hedmark og Oppland, og har områdekonsesjon for distribusjon av strøm i 15 kommuner i Hedmark og 5 kommuner i Oppland. Området har en samlet befolkning på ca. 250 000 personer og antall kunder er ca. 155 000.

Vi viser til høringsdokument 11-2015 vedrørende forslag til endring i forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester, og gir med dette Eidsiva Nett sine innspill til ny §3-4 (om måling av netto produksjon), samt innspill til forslag om endringer i §3-1, 3-2, 3-10 og 5-4 som pålegger nettselskapet ansvar for å måle innmating og uttak av kraft, kvalitetssikre måleverdier og rapportere avregningsdata/måleverdier til avregningsansvarlig i tilknyttet nett unntatt omsetningskonsesjon.

I tillegg ønsker vi å fremlegge våre kommentarer til uklarheter i høringsdokumentet, som bidrag til at endelig forskriftstekst skal bli entydig for alle parter.

Eidsiva Nett AS sine kommentarer til ny forskrift

Kommentar til § 3-1, 3-2, 3-10 og 5-4

Denne kommentaren gjelder samlet for:

- § 3-1 Ansvar for måler og målerverdier
- § 3-2 Målepunkt ID
- § 3-4 Måling av produksjon
- § 3-10 Første ledd om kvalitetssikring
- § 5-4 Nettselskapets oversendelse av avregningsdata og informasjon om forbruk

NVE foreslår utvidelse av nettselskapets ansvar i §§ 3-1, 3-2, 3-10 og 5-4, der nettselskapet pålegges *ansvar for måling og avregning også for tilknyttet nett som er unntatt konsesjonsplikt*, i henhold til energilovforskriften § 4-3 fjerde ledd.

NVE skriver at formålet med endringen er å sørge for at all produksjon og alt forbruk blir målt og rapportert, og at dette som hovedregel også må gjelde for den innmating og uttak av kraft som skjer i den delen av nettet som er unntatt omsetningskonsesjon.

Energilovforskriften § 4-3 fjerde ledd lyder:

Unntatt fra konsesjonsplikt er:

- a) Gårds- og grendeverk som ikke har høyspenningsanlegg
- b) Videreformidling av elektrisk energi i forbindelse med utleie eller administrasjon av hele eller deler av bygninger eller anlegg til bolig eller næringsvirksomhet
- c) Kommuner og fylkeskommuner for den del av virksomheten som består av uttak av konsesjonskraft og videresalg av slik kraft til energiverk og andre der kommunen eller fylkeskommunen har eierandeler, alt innenfor de rammer som fremgår av vassdragsreguleringsloven og industrikonsesjonsloven
- d) Tilfeller hvor konsesjonsplikt må anses åpenbart unødvendig

For anskueliggjøring av konsekvensene om nettselskap skal bli ansvarlig for måling i anlegg som faller inn under b), kan vi ta for oss et kjøpesenter. Et kjøpesenter vil bestå av mange bedrifter (butikker), som er unntatt individuell måling. Kjøpesenteret blir da typisk målt i tilknytningsspunktet, der eier selv eventuelt setter ut egne målere for fordeling av strøm- og nettkostnadene på de forskjellige lokalene. Lokalene i et kjøpesenter er ikke statiske, men kan bygges om for å tilpasses leietakerne. Dersom det blir forskriftsfestet at nettselskapet er ansvarlig for disse målerne, vil nettselskapet måtte håndtere en stor mengde volatile målepunkt i disse næringsbyggene, ettersom eier omdisponerer lokalene til forskjellige bedrifter. En slik endring vil antagelig også medføre en betydelig mengde midlertidig anlegg. En stor mengde midlertidige anlegg vil igjen bety mange endringer i konfigurasjon av måleverdikjeden, for den part som blir ansvarlig for innsamling og rapportering.

Tilsvarende vil det måtte bli med bokstav a) gårds- og grendeverk. Dersom boligene som blir forsynt av kraftverket ønsker undermålere for å fordele kostnaden seg imellom, vil det med den foreslåtte forskriftsteksten, være nettselskapet som må ta hele ansvaret for dette og sette opp nye målere.

Mens et kjøpesenter eller et gårds- og grendeverk kan klare seg med enkle målere for å fordele kostnaden for forbruket seg imellom, må nettselskapet sette opp fullverdige, kvalitetssikrede målere som tilfredsstillende både Justervesenets og NVEs krav.

Hvis nettselskapet med områdekonsesjon blir pålagt ansvar for alle målepunkt innenfor eierskille mot netteier som er unntatt konsesjonsplikt, vil det medføre økte kostnader også utover kostnaden for den fysiske måleren. Dette dreier seg om kostnader i hele verdikjeden, eksempelvis;

- Melding om installasjon
- Vurdering av kapasitet i nettet og selektivitetsberegninger
- Opprette målepunkt i fagsystemer
- Målerinstallasjon m/deler
- Måleverdiinnsamling
- Validering/estimering
- Feilhåndtering
- Rapportering av måleverdier til myndigheter
- FASIT rapportering

For å muliggjøre innsamling og rapportering i forbindelse med AMS innfører Eidsiva Nett stor grad av integrasjon mellom fagsystemer, som betyr at alle målepunkt må dokumenteres i våre systemer for å kunne bli en del av verdikjeden.

Forskriftsteksten må klarlegge hvordan disse økte kostnadene skal dekkes inn innenfor inntektsrammen.

NVE har tidligere brukt følgende argument mot fellesmåling: "Fellesmåling av slutt kunder vil også føre til at områdekonsesjonæren får færre kunder å fordele de faste kostnadene i nettet på, noe som innebærer høyere nettleie for øvrige kunder".

<http://www.nve.no/no/Kraftmarked/Nettleie1/Beregning-av-nettleie-til-forbruker-husholdning-og-naring/Fellesmaling/>

Vi finner det derfor merkelig om NVE nå vil at øvrig kundemasse skal bære utgiftene med at nettselskapet pålegges å måle i nett som ikke er nettselskapets nett. Dersom kostnadene skal bæres av netteier unntatt konsesjonsplikt gjennom nettleietariffen, hadde det vært fint om NVE kunne forklare hvordan vi kan få det til når vi skal ha like tariffer for like kunder (objektive og ikke-diskriminerende tariffer).

NVEs kommentar i kapittel 2.1.1 i høring lyder; "Eier av kraftverket plikter å legge til rette for at nettselskapet kan installere måler." Vi ber om at NVE entydig spesifiserer kostnadsfordeling ved forskjellig type ombygging som eventuelt må gjennomføres.

Videre er det slik at disse unntakene i hovedsak ikke gjelder direkte produksjon av kraft, med unntak av bokstav a) om gårds- og grendeverk. Slik vi vurderer det, vil den foreslåtte bestemmelsen gå utover NVEs formål om at all produksjon og forbruk skal måles og rapporteres.

Ideelt sett burde et nettselskap kun måle energiflyt i tilknytningspunktet (eierskille), enten det gjelder vanlige husholdninger, plusskunder, næringskunder, kraftverk, andre nettselskap, eller tilknyttet nett unntatt konsesjon, og enhver måling utover dette burde være anleggseiers ansvar.

Dersom netteier blir pålagt måling inne i et anlegg eller inne i nett unntatt konsesjonsplikt, bør nettselskapet kun pålegges å måle totalt forbruk og total produksjon. Dvs at anleggseier må koble sammen all produksjon slik at det kan settes opp en måler for å måle total produksjon (det kan selvfølgelig være en måler pr generator i store kraftverk og disse måleverdiene summeres) og ditto for forbruk.

NVE ber spesifikt om tilbakemelding på følgende:

"Alternativt kan eier av nettanlegg unntatt omsetningskonsesjon pålegges plikten til å måle og rapportere forbruk og produksjon i eget nett."

Eidsiva Nett mener dette vil være mest hensiktsmessig, da utvekslingsmålepunktet i så fall kan dekkes av ordinær nettleie, og nettselskapene slipper økte kostnader uten økte inntekter, samt at nettanlegg unntatt omsetningskonsesjon selv kan kjøpe måle- og avregningstjenester av den han ønsker.

Kommentar til § 3-4 Måling av produksjon

Vi finner det i utgangspunktet positivt med en mer ensartet praksis og samordning av forskrifter og harmonisering over landegrensene, men vi har likevel noen kommentarer til den foreslåtte bestemmelsen

For det første ønsker vi at NVE gir en helt spesifikk klargjøring av begrepet "forbruk i eventuelt hjelpeutstyr i forbindelse med produksjon". Vi antar at NVE mener kun forbruk til magnetisering av generatoren og tap i krafttransformatoren, men vi mener for eksempel at forbruk i forbindelse med luker, kontrollanlegg, datamaskiner, batterianlegg, samt lys og varme i en kraftstasjon også er nødvendig for produksjonen.

Utfordringen til Eidsiva Nett (og antakeligvis andre nett- og kraftselskap) er at den elektriske topologien i kraftverkene i vårt konsesjonsområde ikke er gjennomført like, og at det i liten grad er bygget for ren netto produksjonsmåling, og en god del småkraftverk er gjerne heller ikke bygget for brutto produksjonsmåling. Mange kraftverk har uttak av stasjonsforbruk direkte på generatorspenning, slik at måler på nettsiden av krafttrafoen vil kun måle utveksling mellom kraftverk og nett, og da netto innmating, ikke faktisk nettoproduksjon. Noen har både tilførsel fra generatorspenning og en egen tilførsel fra koblingsanlegg/nett.

I alle tilfeller der det er annet stasjonsforbruk mellom generator og tilknytningspunktet til nettet, altså der det ikke er mulig å måle direkte på netto produksjon (brutto produksjon minus forbruk til magnetisering og tap i krafttrafo), eller beregne direkte ut fra målt bruttoproduksjon, så må man beregne netto produksjon ut fra måleverdier fra flere målere. Dette kan medføre flere problemstillinger. F.eks. vil det kunne være forskjellig oppløsning på effekten som måles. Måling på 132 kV med stor omsetning på strømtrafoer kan ha en oppløsning på 100 kWh, mens en måling av stasjonsforbruk på 230V spenningsnivå vil kunne ha en oppløsning på 0,1 kWh. I tillegg må alle målerne være 100% synkroniserte, ellers vil det oppstå en del problemer med subtraksjonsberegninger når generatoren startes og når den stoppes.

Eksempel, se fig. 1:

Dersom det er måling på utvekslingspunkt 22 kV (M2), måling på generatorklemmer 6 kV (M1) og måling på stasjonsforbruk 230V (M3), der sistnevnte er tatt ut fra stasjonstrafo 6kV/230V, vil nettoproduksjon være en beregning: $E_{nettoprod} = M2$ (retning inn på nettet) - $1,02 * M3$ (stasjonsforbruk korrigert med 2% tap i stasjonstrafo). For slike beregninger er det nødvendig med betingelser, slik at det ikke registreres negativ produksjon når generatoren står. I slike tilfeller er det mulig at dersom generatoren stoppes 2 minutter over hel time, vil ikke bli registrert noe produksjon den timen, ettersom stasjonsforbruket vil «spise opp» produksjonen.

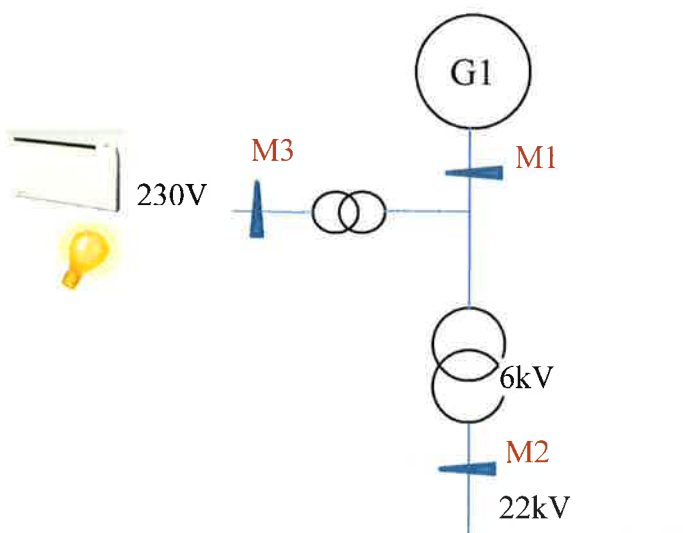


Fig. 1, Eksempel på beregninga av sum nettoproduksjon

Dersom det skal foretas beregning av nettoproduksjon på bakgrunn av flere måleverdier bør dette gjøres i Elhub, så det ikke blir forskjeller pga de enkelte nettselskaperes beregningsmulighet pga forskjellig nøyaktighet.

I tilfeller der generator har driftsstans vil man fortsatt ha forbruk inne i stasjonen og man må derfor samle inn, og rapportere både forbruk- og produksjonskanaler (4Q) for nettoproduksjonsmålepunkt. Ved bruttoproduksjonspunkt ville det kun være tilstrekkelig med rapportering på produksjonskanaler. NVE bør kvalitetssikre dette opp mot elhub-spesifikasjon av migreringsfiler og 'MeteringPointType' for produksjonsmålepunkt, for å verifisere at det tillates å rapportere både forbruk- og produksjonskanaler for produksjonspunkt. Hvis ikke må mange nettoproduksjonspunkt rapporteres som utvekslingspunkt.

Til slutt vil vi gi vår støtte til Statnetts kommentar at de anser det som hensiktsmessig å måle på kraftverksvegg eller ved tilknytningspunktene for mikro- og minikraftverk, jmf rapport 15/2015 kap 3.8.2. Mikrokraftverk vil i alle tilfelle komme inn under definisjonen for plusskunde, slik den er foreslått i høringsdokument 2/2014, slik at mikrokraftverk vil kunne ha måling i tilknytningspunktet uansett, men det er fornuftig å inkludere måling i tilknytningspunkt for kraftverk opp til 1 MVA.

Med vennlig hilsen



Arne Hovde
Seksjonsleder
Eidsiva Nett AS